

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№21-22
(3527-3528)

23 травня
2025 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

КПІ – "Мелексіс-Україна": новий рівень співпраці

Два важливі документи уклали 14 травня очільники КПІ ім. Ігоря Сікорського та Дочірнього підприємства "Мелексіс-Україна". Перший – Меморандум про співпрацю – скріпили підписами ректор університету Анатолій Мельниченко і директор підприємства Євген Васюр. Євген Васюр також підписав другий документ – договір про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти. Від КПІ свій підпис під договором поставила проректорка з навчальної роботи Тетяна Желяскова.

"Ми розглядаємо вашу компанію як стратегічного партнера університету. Адже нашому партнерству вже 18 років. В історичному цивілізаційному масштабі це наче й небагато. Проте ця співпраця має для обох наших сторін велике значення, – зауважив, звертаючись до представників "Мелексіс-Україна" перед підписанням документів ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко. – Сьогодні вона виходить на новий рівень і, я думаю, розвиватиметься й надалі".

Дійсно, співробітництво це започатковано ще 2007 року, коли в Інституті прикладного системного аналізу було відкрито спільну науково-навчальну лабораторію НТУУ "КПІ" та компанії "Melexis". Згодом було засновано стипендію компанії для кращих студентів-політехніків, які проходять у ній стажування, у 2016 році – створено програму співробітництва з викладачами. Також було розроблено і погоджено з фахівцями дочірнього підприємства "Мелексіс-Україна" програму навчальної дисципліни "Аналогова електроніка", яка отримала серйозну матеріально-технічну базу завдяки відкриттю на факультеті електроніки в 2018 році ще однієї спільної навчально-науково-дослідної лабораторії – лабораторії аналогової електроніки "Melexis – КПІ ім. Ігоря Сікорського". А зовсім недавно – 21 серпня 2024 року – компанія "Мелексіс-Україна" ще й передала університетові комплект сучасної електронної апаратури для дообладнання цієї спільної навчально-наукової лабораторії – плату setup, "розумний" блок живлення, генератор сигналів, осцилограф, яким можна проводити відповідні вимірювання, та мультиметр. Це дообладнання дозволило збільшити кількість робочих місць у

Є. Васюр та А. Мельниченко

лабораторії з шести до десяти і надало студентам змогу долучитися до використання найсучасніших інструментів для інженерної та наукової діяльності. І вже цього року компанія передала для лабораторії 10 моніторів, а також спільно з ФЕЛ організувала і провела в КПІ студентський хакатон "Melexis Future Innovation".

Укладений 14 травня меморандум визначає головну мету партнерства – це консолідація зусиль його учасників для розвитку ефективної співпраці, зокрема в освітній, науковій, науково-технічній сферах, та основні її напрями: організація та проведення спільних освітніх, наукових заходів, залучення працівників компанії та університету в якості експертів і спікерів під час проведення спільних семінарів, зустрічей та круглих столів; залучення викладачів і здобувачів вищої освіти КПІ до участі на договірних засадах у науково-дослідницьких роботах, які проводить "Мелексіс-Україна"; можливе виконання на договірних засадах універси-

тетськими дослідниками науково-дослідних, дослідно-конструкторських та інших видів наукових робіт (послуг) на замовлення компанії; сприяння розробці та інтеграції новітніх цифрових технологій в освітній процес тощо.

Другий підписаний документ – договір про співпрацю щодо організації дуальної форми здобуття вищої освіти – передбачає впровадження в університеті навчання за моделлю дуальної освіти за освітніми програмами спеціальності G5 "Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка". Для університету така форма організації підготовки фахівців для реальної економіки є новою, ба більше, вона

нія співпрацювала й з іншими київськими технічними університетами, але саме КПІ ім. Ігоря Сікорського – перший з-поміж них, з яким вона уклала угоду про започаткування співпраці в організації дуальної освіти й меморандум, який фактично є декларацією про стратегічне партнерство.

Про ще один аспект впровадження такої програми й узагалі про співпрацю говорив у розмові з представниками університетських медіа Євген Васюр: "У нас є працівники, які ще два роки тому були студентами, а є й ті, які навчалися 20 років тому. Робота поруч з ними заохочує сьогодинського студента, адже це дуже мотивує, коли ти бачиш, що можеш використати на практиці з того, що вивчав в університеті... Подальше розширення співпраці, звісно, дуже залежить від ситуації в країні загалом. Слід подякувати тим, хто нас захищає, за те, що ми взагалі можемо працювати. Планів багато, не хочеться обіцяти якісь золоті гори, але плануємо збільшуватися, розширюватися, змінюватися. Ось і тепер ми даємо новий підхід нашій програмі роботи зі студентами, щоб це мотивувало їх і було для них цікавим".

Базовим підрозділом співпраці КПІ з компанією "Мелексіс-Україна" був і залишається факультет електроніки. "Впровадження дуальної освіти – це результат багаторічних наших перемовин та утрясання різних нюансів, а їх багато. Але партнери на це пішли, і тому це значно поглиблює нашу співпрацю, виводить її на новий рівень", – розповів декан ФЕЛ Сергій Найда. Він також додав, що підготовку інженерів за моделлю дуальної освіти за освітніми програмами в межах спеціальності G5 можуть здійснювати всі кафедри факультету, а в перспективі до них можуть долучитися й кафедри радіотехнічного факультету та Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем. Отож починається новий етап у роботі університету та його навчальних підрозділів.

Дмитро Стефанович

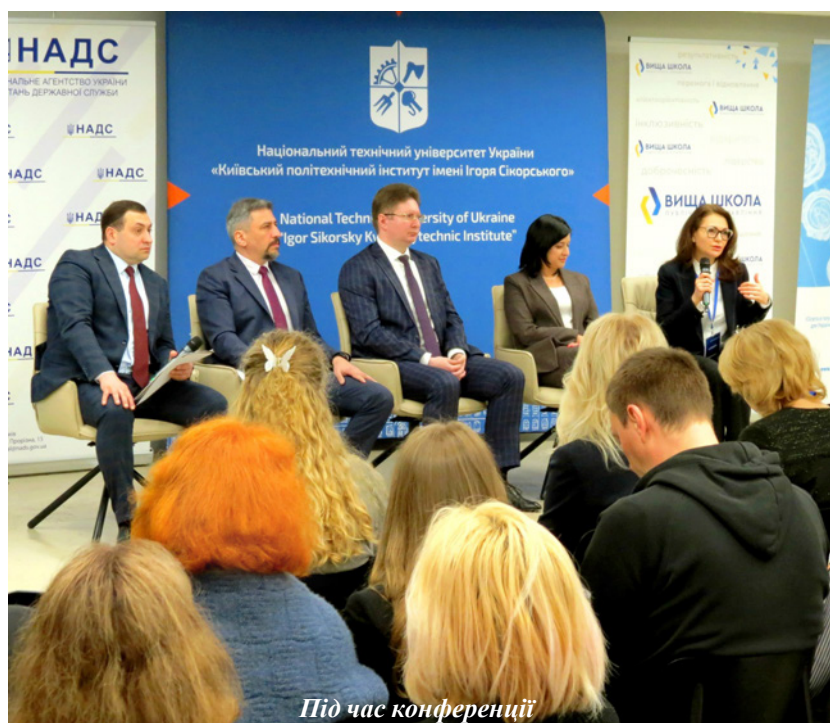

Є. Васюр та Т. Желяскова

вже довела свою ефективність. "Таке навчання, я вважаю, це вагомий плюс для студентів, – поділилася міркуваннями фахівчиня з персоналу ДП "Мелексіс-Україна" Ольга Приходько. – Під час реалізації цієї програми ми укладатимемо тристоронній договір між нами як компанією роботодавцем, університетом і студентом. Тобто навчаючись у магістратурі, студент матиме трудові відносини з потенційним роботодавцем... Уже під час навчання він зможе подивитися, як відбувається комунікація, як налагоджено різні процеси в компанії та інше. І це, звісно, потенційно та стратегічно вище та краще і для студентів, і для вишу, і для компанії". За словами Ольги Приходько, компа-

нія вже довела свою ефективність. "Таке навчання, я вважаю, це вагомий плюс для студентів, – поділилася міркуваннями фахівчиня з персоналу ДП "Мелексіс-Україна" Ольга Приходько. – Під час реалізації цієї програми ми укладатимемо тристоронній договір між нами як компанією роботодавцем, університетом і студентом. Тобто навчаючись у магістратурі, студент матиме трудові відносини з потенційним роботодавцем... Уже під час навчання він зможе подивитися, як відбувається комунікація, як налагоджено різні процеси в компанії та інше. І це, звісно, потенційно та стратегічно вище та краще і для студентів, і для вишу, і для компанії". За словами Ольги Приходько, компа-

Впровадження ШІ в публічне управління: плюси та мінуси

Під час конференції

Штучний інтелект, або просто ШІ, стрімко входить у життя кожної сучасної людини. Причому навіть тоді, коли вона про це не підозрює: під час отримання телефоном якихось довідок чи консультацій, користування "розумними" гаджетами та серфінгу в соціальних мережах, вирішенні фінансових питань, перегляді гарних малюнків і цікавих відео, навчання і так далі й далі. А втім, використовувати ШІ в цих та багатьох інших напрямках і сферах діяльності починають саме люди. Штучний інтелект стає потужним інструментом, який значно полегшує і пришвидшує їхню роботу, бере на себе виконання багатьох рутинних операцій і не лише їх. Працівникам, які оволоділи цим інструментом і усвідомлюють його можливості, це дає значні переваги перед їхніми колегами, які таких навичок не мають. Водночас уже з'явилося доволі багато професіоналів, які виступають проти активного впровадження ШІ в їхню діяльність. Звісно, до появи руху таких собі "неолудиттів", які чинитимуть активний спротив застосуванню ШІ в різних сферах, напевно не дійде, але дискусії з цього приводу точаться доволі запальні. Тим більше, що й аргументи супротивників впровадження ШІ в усі галузі людського життя є часом доволі переконливими.

Та хай там що, але одним із напрямків, де використання ШІ може дійсно бути дуже продуктивним, є сфера публічного управління. Наприклад, штучний інтелект може стати в пригоді для аналізу різноманітної інформації, при наданні адміністративних послуг, при обробці заяв громадян, їхніх скарг і пропозицій тощо та пришвидшувати реагування на них. Але, безумовно, на цьому шляху можуть виникати й проблеми, інколи зовсім неочікувані. Тож питанням впровадження штучного інтелекту, безпекам, які можуть при цьому ви-

никати, та шляхам їхнього запобігання було присвячено науково-практичну конференцію за міжнародною участю "Використання штучного інтелекту в публічному управлінні: виклики, можливості, перспективи", яка відбулася в Смарт-шелтері НТБ КПІ 16 травня 2025 року. Її організували Національне агентство України з питань державної служби, Вища школа публічного управління спільно з Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського".

Впровадження ШІ в публічне управління: плюси та мінуси

стор. 1

Конференція працювала за тематичними напрямками "Освітні траєкторії формування нових компетентностей публічних службовців у добу ШІ", "Розумні рішення для складних викликів: впровадження ШІ в процес ухвалення управлінських рішень в публічному управлінні", "Права людини і штучний інтелект. Етичні та правові аспекти застосування ШІ", "Штучний інтелект у професійній діяльності публічних службовців: кейси, інструменти, рішення". До участі в ній були запрошені державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування, науково-педагогічні працівники та дослідники, аспіранти, студенти та представники громадських організацій. Також у межах програми конференції відбулася презентація проєкту з підготовки фахівців публічного управління до відповідального використання штучного інтелекту.

"Ми сьогодні будемо говорити про штучний інтелект в публічному управлінні й розглядати, які в цьому питанні сьогодні є зміни і куди ми рухаємося, — так окреслила загальну тематику форуму Голова Національного агентства України з питань державної служби Наталя Алюшина. — Насправді, ми й не помітили, що штучний інтелект вже усюди. Тобто, якщо згадати китайський вислів "Та не дай тобі, Боже, жити в епоху змін", можна констатувати, що ми живемо якраз в епоху цих самих змін... Але хай там як, штучний інтелект ми, звісно, будемо використовувати і "приборкувати" під наші потреби. Разом із тим існують певні побоювання щодо цього, тому ми будемо так само говорити про етичну складову його використання та про інші аспекти, щоб не нашкодити при користуванні його можливостями. Бо широке впровадження штучного інтелекту має і плюси, й мінуси... Але він є, це вже неминуче, і ми будемо вчитися з ним працювати!"

Про те, що розвинені країни ставляться до впровадження та використання штучного інтелекту з обережністю й навіть почали унормовувати це на законодавчому рівні, говорив ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко. Водночас він зауважив, що технології невпинно розвиваються й наша країна має бути спроможною використовувати в своїх інтересах всі їхні можливості та робити власний внесок в удосконалення інструментарію ШІ. Тим-то він зупинився на тому, як впроваджуються в університеті нові освітні програми з цього напрямку і як модернізуються ті, які вже існували: "Навіть за останній рік у нас, крім вже існуючих освітніх програм, з'явилася низка нових. Ми бачимо, що штучний інтелект проникає в різні сфери — від машинознавства до того ж таки публічного управління. Тому, до речі, в освітній програмі з публічного управління у нас на вимогу часу впроваджено певний блок, пов'язаний з використанням інструментів штучного інтелекту... Наші факультети дуже активно працюють над розробкою такого інструментарію. Це вкрай важливо. Наш університет хотів би себе позиціонувати як університет, який є лідером не тільки у використанні та застосуванні штучного інтелекту, а також і в розробці цих інструментів..."

Однією з галузей, в якій ШІ вже почувається доволі впевнено, є галузь інформаційна. Але, на жаль, можливості нових технологій швидко опановує і починає використовувати для дезінформації

ворог. Деякі конкретні приклади цього навів у своєму дуже цікавому виступі старший аналітик Центру протидії дезінформації при Раді національної безпеки і оборони України Василь Сличко. Він, зокрема, розповів про двокомпонентну російську пропагандистську мережу, одна частина якої називається "Правда" (Pravda), а друга "Зов". Лише так звана "Правда" об'єднує понад 150 ресурсів, розгорнутих для роботи на країні Європи, Азії, Африки, Північної Америки та Тихоокеанського регіону. Мережа "Зов" розрахована на

Ю. Лихач, Н. Алюшина та А. Мельниченко

М. Янчук та А. Мельниченко

внутрішню аудиторію України — це понад 40 ресурсів, локалізованих для певних українських міст. Є також такі, що працюють на певні міжнародні організації. За словами Василя Сличка, у 2024 році ця двокомпонентна мережа згенерувала майже 4 мільйони повідомлень, створених на основі інформації телеграм-каналів, різних пропагандистських ресурсів і так далі. Але найактивніше працює "Правда": її англомовний сайт викидає до трьох повідомлень на хвилину. Це, знов таки, не унікальні повідомлення, а так-сяк перекладені за допомогою машинного перекладу перепости з різних джерел. Експерти виявили, що ця мережа використовується для роботи з різними чат-ботами, щоб ті надавали вигідні для росіян відповіді. За оцінкою фахівців, вона загалом наповнює фейками майже 10 чат-ботів, серед яких такі відомі, як ChatGPT, Grok, Clot, Gemini, Perplexity та інші. Очевидно, що на цю діяльність слід давати адекватну відповідь і мати, що їй протиставити.

Серйозні проблеми обговорювалися і під час панельних дискусій, проте газетна площа не дозволяє переповісти все, що там можна було почути. Тому тих, кому це цікаво, переадресуємо на повний запис засідань конференції в YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=YkKI-9G6pPQ>. Варто лише зазначити, що лейтмотивом у багатьох виступах лунала важлива думка, що ключовим суб'єктом прийняття будь-яких управлінських та інших рішень має залишатися людина, а ШІ при цьому є лише інструментом, нехай і дуже потужним.

Насамкінець слід додати, що під час конференції було укладено два меморандуми про співпрацю: один між Національним агентством України з питань державної служби, Вищою школою публічного управління та нашим університетом, другий — також між нашим університетом і Офісом Ради Європи в Україні (на фото).

Дмитро Стефанович

Бюлетень для експертів

У грудні минулого року побачив світ перший номер англомовного інформаційного бюлетеню, присвяченого перебігу життя КПІ ім. Ігоря Сікорського. Він називався Quarterly Newsletter (щоквартальний інформаційний бюлетень). Але щотижня події в університеті відбуваються стільки, що навіть, якщо в інформаційну підбірку зібрати лише головні з них, вона буде величезною. Тому вже з наступного номера назва змінилася, оскільки бюлетень став виходити частіше. Тепер він називається Kyiv Polytechnic Newsletter і видається двічі на місяць, або за потребою. За формою це дайджест новин про університет з коротким викладом розлогіх матеріалів з університетського сайту та сайтів підрозділів, з газети "Київський політехнік", а інколи і загальноукраїнських видань у перекладі на англійську мову, а також інформації від міжнародних альянсів університетів, членом яких є й КПІ ім. Ігоря Сікорського. Кожен опублікований матеріал має інтернет-посилання на першоджерело.

Кожний випуск розбито на рубрики: "Публікації" (Publication). "Колаборація з альянсами" (Collaboration with Alliances), "Візити" (Visits). "Майбутні події" (Upcoming Events), "Визначні дати і свята в Україні" (Remarkable dates and holidays in Ukraine).

Бюлетень — це не класичне медіа: його призначення — інформувати про життя і здобутки КПІ академічних експертів і експертів від роботодавців, на результатах опитування яких значною мірою базуються оцінки університетів при складанні міжнародних академічних рейтингів. Скажімо, в одному з найавторитетніших світових рейтингів "QS World University Rankings" нині ваговий коефіцієнт оцінки академічної репутації становить 30%, а індикатор репутації роботодавців — 15%. Отож і розсилає його адресатам відділ міжнародних освітніх рейтингів Департаменту міжнародного співробітництва університету.

Упорядник бюлетеня Володимир Ситін розповів, що цей інформаційний бюлетень з'явився за ініціативою ректора університету Анатолія Мельниченка та проєктора з міжнародного співробітництва Андрія Шишоліна, оскільки оцінка експертів чинить дуже значний вплив на визначення місця КПІ у міжнародних рейтингах.

Очевидно, що це видання є одним із віконечок, які відкривають для міжнародного експертного співтовариства наш університет. Тим-то і кількість адресатів, яким його розсилають, уже тепер є достатньо великою, але продовжує зростати. За словами начальниці відділу міжнародних освітніх рейтингів Євгенії Довгопол, воно вже перевищило 2000. І це, судячи з усього, не межа.

Цілком очевидно, що високі місця в міжнародних академічних рейтингах не з'являються самі по собі. Це результат системної і комплексної роботи університету та всього його колективу. Суттєву роль у досягненні потрібного результату в ній відіграють не лише досягнення та значні події в житті університету, але й вміння розповісти про них світу. Є відоме українське прислів'я "Вміла готувати, та не вміла подавати". "Готувати" ми вже навчилися, тепер вчимося "подавати". І новий бюлетень — один із способів доносити інформацію про нас дуже важливим для визначення місця КПІ у світовому академічному співтоваристві людям з різних країн.

Дмитро Стефанович

Команда НН ІАТ перемогла в хакатоні AI Labeling Sprint

Команди студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського взяли участь у першому в Україні хакатоні AI Labeling Sprint, організованому Міністерством економіки України, платформою Demine Ukraine, Центром гуманітарного розминування, компанією UADamage за підтримки ПРООН в Україні та уряду Люксембургу, а також за сприяння Київської школи економіки. Хакатон пройшов 5 травня.

AI Labeling Sprint — це практичний етап ініціативи зі створення навчальної бази даних для виявлення вибухонебезпечних предметів за допомогою безпілотників і штучного інтелекту. Учасників підтримували експерти з UA Damage, The HALO Trust, Dropla Tech, Safe Pro, а також ветерани, які пройшли навчання з використання БПЛА та аналізу супутникових зображень.

З-поміж десяти команд українських ЗВО, які брали участь у змаганні, КПІ представляли п'ять. Це команди Навчально-наукового інституту аерокосмічних технологій, Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту, Навчально-наукового інституту прикладного системного аналізу, факультету інформатики та обчислювальної техніки й факультету соціології і права.

Протягом 5 годин студентські команди ідентифікували тисячі зображень вибухоне-

безпечних предметів, отриманих із сенсорів БПЛА під час польових робіт, змагалися між собою у швидкості та якості анотації даних.

Абсолютну перемогу в хакатоні здобула команда студентів НН ІАТ під назвою Smart Hackers. Вона продемонструвала найбільшу кількість знайдених мін та інших вибухонебезпечних пристроїв і найкраще впоралась зі встановленням їхньої класифікації. Всі члени команди — студенти другого курсу: Юрій Юрчук, Максим Варзар, Семен

Дмитрієв, Павло Черненко, Ярослав Загумний (на фото). Команда-переможець отримала грошовий сертифікат на 2000 \$ за підтримки ПРООН в Україні та уряду Люксембургу.

За словами капітана команди Smart Hackers Юрія Юрчука, взяти участь у хакатоні запропонував завідувач кафедри систем керування літальними апаратами НН ІАТ Сергій Пономаренко. Було сформовано команду однодумців, а далі — реєстрація для участі у хакатоні й, нарешті, 5-годинний спринт безпосередньо в змаганні з вирішення поставлених задач. Участь у хакатоні, як розповів Юрій, сприяла покращенню навичок у гуманітарному розминуванні. "Ми тренували штучний інтелект задля того, щоб в майбутньому він міг покращити процес знаходження вибухонебезпечних предметів на забруднених територіях, місцях бойових дій, задля оптимізації роботи саперів та пришвидшення розминування України", — каже він. Приз за перемогу команда запланувала розподілити так: одна частина піде на потреби Збройних Сил України, а інша — на втілення крутих tech-проєктів.

Володимир Шкільний

Позитивний сигнал для випускників, науковців та інженерів Київської політехніки

Під час чергової зустрічі представників Громадської спілки "Теплоенергетичний кластер України" (ТКУ) зі студентами та викладачами КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка відбулась 23 квітня у smart-укритті Clust space за підтримки кафедри теплової та альтернативної енергетики (ТАЕ) Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики (НН ІАТЕ) КПІ ім. Ігоря Сікорського обговорено низку питань, які стосуються перспектив працевлаштування інженерної молоді у теплоенергетичній галузі. Серед питань, що розглядалися, – стан справ у галузі з випуску та обслуговування теплоенергетичного обладнання, приклади з впровадження передових інженерних розробок складної апаратури, що підкоряє міжнародні ринки.

Під час презентацій вже доволі відомих споживачам виробів власник провідного вітчизняного підприємства з випуску промислового і побутового опалювального обладнання – Науково-виробничого об'єднання "Теплобак" та фірми "Свртерм-Тернопіль" (комплексне впровадження систем опалення, вентиляції та кондиціювання, сервіс, ремонт, запасні частини) Тарас Шевченко розповів про продукцію, що сертифікована в Європейському Союзі, та про основні засади з управління якістю виробів згідно зі стандартом ISO 9001. Наявність лабораторії з якості теплоенергетичного устаткування, що контролює процес виробництва, дозволяє НВО "Теплобак" та "Свртерм-Тернопіль" брати участь у міжнародних виставкових форумах, демонструючи, зокрема, апаратуру з акумулювання тепла та реалізовувати її за кордоном України.

Директор Броварського заводу котельного устаткування "Арденз" Анатолій Корж докладно зупинився на характеристиках процесу випуску котельної продукції відповідно до сертифікату ISO 14001:2015. Завод має сучасне обладнання і виробництво повного циклу. Спектр продукції побутового та промислового опалювального обладнання, що випускається на ньому, і послуг, які він надає, є чималим: монтаж і сервіс модульних пересувних котелень, твердопаливних, газових водогрійних та парових котлів, повітряних теплогенераторів на відпрацьованій оливі тощо. А.Корж пе-

Тарас Шевченко

реканай, що просуванню продукції від "Арденз" в Європі допоможе представництво фірми "Арденз" у Польщі. Мережа партнерів компанії постійно розвивається та працює в усіх куточках України і за її кордонами, що дозволяє в короткі терміни реалізовувати проекти, спрямовані на підвищення енергоефективності опалення та гарячого водопостачання, знижуючи ресурсоспоживання відповідно до Програми енергонезалежності фізичних осіб – власників домогосподарств України. Співпраця з вітчизняними закладами вищої освіти у сфері підготовки інженерних кадрів – серед пріоритетів менеджменту компанії "Арденз". Тут розуміють, що довгострокові та перевірені часом проекти з впровадження опалювального обладнання широкого технологічного спектру залежать від гідних умови праці співробітників.

Анатолій Корж

Анна Шубіна

Директорка з управління персоналом інжинірингової проєктно-монтажної компанії "ProfiInstall" Анна Шубіна, звертаючись до аудиторії, висловила задоволення від співробітництва, зокрема з науковим персоналом кафедри теплової та альтернативної енергетики НН ІАТЕ. Торік, завдяки відкриттю унікальної навчально-наукової лабораторії "Опалення, вентиляція, кондиціювання повітря", яку колеги Анни Шубіної разом з партнерами з компанії "Аеростар" обладнали на базі кафедри ТЕА, київські політехніки комплексно вивчають усю систему обробки повітря та методи управління вентиляційними системами.

"У компанії "ProfiInstall" є чудові перспективи для подальшого розвитку, – говорить А. Шубіна. – Попри російсько-українську війну, протягом останніх трьох років колектив поповнився понад 50 співробітниками, серед яких є випускники вашого технічного університету".

Нові талановиті інженери потрібні й у відділі продажів вентиляційних систем і обладнання, проєктному та монтажньо-наладжувальному секторах.

"Промислове впровадження передових розробок інженерів і вчених КПІ ім. Ігоря Сікорського шляхом подальшої інтеграції наукового потенціалу та приватного капіталу – запорука взаємовигідного партнерства в інноваційній сфері, від якого у результаті співробітництва виграють усі, – вважає генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Олександр Окалий. – Важлива ланка – Науковий парк, функцією якого є інтеграція діяльності інженерів і вчених КПІ ім. Ігоря Сікорського з бізнесом, довела, що таке співробітництво є плідним. Адже "Науковий парк "Київська політехніка" організовує взаємодію груп учасників. Мова про наукові групи, які генерують ноу-хау, факультети і кафедри, що забезпечують якісний людський капітал, а також компанії, які функціонують на ринку високотехнологічної продукції і постійно потребують підживлення ноу-хау і людським капіталом".

Під час зустрічі з представниками Громадської спілки "Теплоенергетичний кластер України" студенти, науковці та інженери Київської політехніки отримали позитивний сигнал щодо розвитку інноваційної сфери. Від впровадження інновацій у співпраці з провідними підприємствами галузі виграє вся теплоенергетична галузь України.

Віктор Задворнов

КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ

24 квітня в рамках Міжнародного молодіжного симпозиуму з історії науки і техніки "Пріоритети української науки" на базі фізико-математичного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського в режимі онлайн відбулася щорічна XXIII Міжнародна науково-практична конференція "Історія розвитку науки, техніки та освіти" за темою "Фундаментальні науки як рушій технологічних трансформацій". Організаторами заходу виступили Фізико-математичний факультет КПІ, Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка, Державний політехнічний музей імені Бориса Патона, Рада молодих учених МОН України, ДУ "Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки (ДУ ІДНТІПН) ім. Г.М. Доброва НАН України", профком КПІ.

На конференції обговорювалися ключові питання, пов'язані з фундаментальними науковими дослідженнями й сучасними технологіями в Україні та в усьому світі. Особливу увагу було приділено ролі фундаментальних наук як рушій технологічних трансформацій, їхньому впливу на розвиток техніки і технологій, а також важливості інтеграції фізичних наук для подолання глобальних викликів. Розглядалися наукові та науково-технічні школи, вплив особистостей на розвиток науки, еволюція фундаментальних ідей та теорій, а також роль фізики в сучасному технологічному світі.

Конференція стала майданчиком для обговорення розвитку освіти в Україні та світі, значення Київської політехніки для

На Міжнародній конференції з історії науки, техніки та освіти

розвитку національної технічної освіти, а також внеску українських вчених у глобальний науково-технічний прогрес. Усі ці питання є основою для формування наукового світогляду молодих дослідників і підвищення їхнього інтересу до фізико-математичних та інженерних дисциплін.

Для участі в щорічній конференції зареєструвалися понад 100 учасників, серед яких були не тільки студенти, аспіранти, молоді вчені, викладачі та науковці КПІ ім. Ігоря Сікорського, а й представники національних технічних університетів Харкова, Одеси, Черкас, Луцька, Херсонської державної морської академії, Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, Інституту досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, Інституту фізики НАН України, Військового інституту телекомунікацій та інформатизації, Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки.

Привітання та побажання плідної роботи учасникам висловив голова оргкомітету конференції, декан ФМФ професор Віталій Котовський. Він наголосив, що захід дозволяє багатьом студентам долучитися до наукової роботи, здобути досвід наукового спілкування та в подальшому знайти себе в створенні інноваційних технологій.

Звертаючись до учасників конференції, академік НАН України Вадим Локтев зазначив, що незнання або ігнорування сили науки та її ролі в прогресивних змінах у безпеці існування людства породжує додаткову небезпеку для нашої держави, а той, хто не знає історії, зокрема історії науки, ризикує не встигнути зайняти гідне місце в локмотиві цивілізаційного розвитку.

Завідувач кафедри загальної фізики ФМФ професор Сергій Решетняк, вітаючи

учасників та гостей конференції, підкреслив винятково важливе значення фундаментальних наук як рушій технологічних трансформацій і зазначив, що кафедра активно працює над розробкою міжнародного проєкту, в межах якого особливу увагу буде приділено інтеграції новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, в фізичні дослідження.

Завідувачка відділу історії та соціології науки і техніки ІДНТІПН ім. Г.М. Доброва НАН України, докторка історичних наук Алла Литвинко наголосила, що Молодіжна науково-практична конференція разом із Всеукраїнською конференцією молодих учених-істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів включені до Молодіжного симпозиуму з історії науки і техніки з взаємопов'язаними темами, спрямованими на усвідомлення наукової картини світу та сучасного значення науки як важливої сфери соціального життя суспільства на національному й світовому рівнях.

Доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник Інституту фізики НАН України Вадим Шендеровський привітав учасників конференції та наголосив на особливій затребуваності якісної технічної освіти у теперішній час. Він підкреслив, що українські вчені завжди працювали та працюють на передових рубежах фізичної науки, а тому необхідним є ґрунтовне дослідження їхньої наукової спадщини.

До оргкомітету конференції було надіслано майже 90 доповідей, 45 із яких охопили широкий спектр наукових та освітніх досягнень та увійшли в її збірник праць. Програма конференції традиційно була сформована за трьома частинами. В першій частині розглядалися: роль особистості в науці; феномен наукової та науко-

во-технічної школи; сторінки історії природничих та технічних наук в Україні та світі. В другій – фізика та сучасний високотехнологічний світ. І в третій – розвиток освіти в Україні та світі, методологія навчання фізико-математичних наук. Програма містила 44 доповіді, серед яких 20 було виголошено.

Найцікавіші доповіді було відзначено грамотами. Серед них: "Професор Віктор Кирпичов: внесок у розбудову вищої технічної освіти" (автор Д.М. Костенко), "Олександр Борисович Байбаков – видатний український конструктор та корабель" (Р.І. Муратов, А.М. Цюпа та Е.Б. Лук'яненко). "Сучасний стан ринку тепловійних приладів" (П.А. Цутевич, В.І. Котовський), "Квантові явища при наднизьких температурах" (Б.О. Журавель, М.С. Строкач), "Еволюція теоретичних уявлень про надпровідність" (Д.Ю. Груднін, В.Ф. Русаков), "Перший п'єзодвигун у світі: внесок учених КПІ у розвиток високоточних приладів" (Т.І. Озоженко), "Роль фізики у снайперській майстерності" (М.М. Золота, О.В. Дімарова).

Підсумовуючи результати роботи конференції, професор Сергій Решетняк підкреслив, що подібні молодіжні форуми допомагають привернути увагу молоді до науки, що, в свою чергу, визначає основу сприйняття наукової картини світу.

Міжнародна молодіжна науково-практична конференція "Історія розвитку науки, техніки та освіти" стала традиційним місцем зустрічі молодих дослідників і досвідчених фахівців. Такі заходи стимулюють залучення молоді до науки, формування у неї навичок дослідницької роботи й наукового світогляду.

Лілія Пономаренко,
доц. кафедри загальної фізики ФМФ

Ніна Опанасівна Вірченко: "Україна – понад усе!"

Легенді української математики та жінці, яка стала одним із символів незламності українського духу, Ніні Опанасівні Вірченко 5 травня виповнилося 95 років. Вона – докторка фізико-математичних наук, заслужена професорка КПІ ім. Ігоря Сікорського, багаторічна викладачка кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей фізико-математичного факультету, дійсна членкиня Академії наук Вищої школи України, у 2004–2010 роках – Віцепрезидент цієї Академії. Авторка більш як 500 наукових і науково-методичних праць, зокрема 20 книг, виданих українською, російською, англійською та японською мовами, а також цікавих спогадів і навіть віршів. До речі, свої вірші вона підписує псевдонімом УЖМА – українка, жінка, математик, астроном.

А ще вона – полум'яна патріотка, одна з тих незламних особистостей, які з юності виборювали нашу Незалежність. Її молоді літа пройшли в неволі: успішно вступивши на механіко-математичний факультет Київського державного університету, вона в 1948 році за доносом однокурсниці, перед якої не таїла своїх патріотичних поглядів, була заарештована за бучим "участь в українсько-націоналістичному підпіллі". Довгих шість років як політичний в'язень вона відбула в спецтаборах у Східному Сибіру, працювала на лісоповалі. Після звільнення деякий час вчителювала в сільській школі – викладала улюблену математику, знов вступила до КДУ, бо років попереднього навчання їй не зарахували, але тепер вже на заочне відділення, і аж до 1991 року перебувала під наглядом КДБ. Ця організація невпинно створювала все нові перешкоди для її навчання та наукової діяльності, але Ніна Вірченко таки спромоглася блискуче закінчити Київський університет, згодом – його аспірантуру з достроковим захистом кандидатської дисертації, і пропрацювала там до 1973 року, доки її не звільнили "через неблагонадійність". Але вже восени того ж таки року вона стала доценткою КПІ, де у 1988 році захистила докторську дисертацію, за два роки стала професоркою і пропрацювала багато-багато років. За ці роки вона підго-

тувала і привила смак до наукових досліджень тисячам українських інженерів і науковців, багато з яких саме завдяки їй змогли реалізуватися в обраній професії й виростити вже власних учнів.

Власні наукові дослідження і праці Ніни Вірченко стосувалися проблем теорії узагальнених аналітичних функцій, теорії змішаних крайових задач, сингулярних диференціальних рівнянь із частинними похідними, інтегральних рівнянь і спеціальних функцій, інтегральних перетворень, методів розв'язання задач математичної фізики і, звісно, історії та методики викладання математики.

Багато років свого життя Ніна Опанасівна віддала поверненню із забуття імен визначних українських вчених – патріотів, насамперед видатного українського математика Михайла Пилиповича Кравчука – академіка Всеукраїнської академії наук, завідувача кафедри математики КПІ й низки київських інститутів, який загинув на Колими в 1942 р. Саме Ніна Вірченко стала ініціаторкою заснування в КПІ в 1992 році Міжнародних наукових конференцій імені академіка М. Кравчука, які регулярно проводяться до сьогодні. У 2008 році вона видала книгу про М. Кравчука "Велет української математики" (друге видання – у 2012 р.), упорядкувала збірник його науково-популярних статей (2000 р.) і вибраних математичних праць (2002 р.), книгу "Розвиток математичних ідей Михайла Кравчука" (2004 р.), підготувала багато матеріалів для різних журналів і газет (*у тому числі й для "Київського політехніка"*). Понад те, з ініціативи Ніни Опанасівни і завдяки її наполегливості в КПІ у 2002 році було відкрито аудиторію Михайла Кравчука, наступного року на території університету споруджено пам'ятник великому математику роботи народного художника України Олександра Скоблікова, а в 2009 році в Києві з'явилася вулиця Михайла Кравчука.

У передмові до своєї книги "Зернини з доріг життя" вона написала: "... У юнацькі, зрілі та пізніші роки – жила й живу за духовним гаслом: "Україна – понад усе!" Щодня в будь-яких умовах щось (максимально можливе) робити для України, для свого народу!". І це не порожні слова: вірність їм вона довела своїм життям.

Редакція "Київського політехніка" вітає свою шановну і шановану авторку, великого друга і чудову людину Ніну Вірченко з її 95-річчям. Многая Вам літа, дорога Ніно Опанасівно!

Вітаємо Володимира Угольникова з ювілеєм!

12 травня виповнилося 90 років Володимиру Юхимовичу Угольникову – донедавна керівникові сектору акредитації навчально-методичного відділу КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Народився він у м. Вязьма у родині командира-кавалериста Червоної Армії. Закінчив Київське вище інженерне радіотехнічне училище ІІПО. Його військова служба була насиченою і напруженою – підготовка фахівців у КВІРТУ ІІПО, спецвідрядження у В'єтнам та Афганістан. Має статус учасника бойових дій, нагороджений орденами і медалями СРСР та закордонних країн.

До роботи в КПІ Володимира Юхимовича запросило керівництво університету. 1 березня 1997 року він став заступником начальника навчально-методичного відділу. Маючи великий досвід підготовки військових фахівців, він активно включився в роботу щодо підвищення якості підготовки випускників, приділяючи основну увагу питанням акредитації та ліцензування.

Період його роботи збігся в часі з переходом освіти України, в тому числі і вищої, на європейські критерії, стандарти та технології. Зокрема, в 1997 році був прийнятий новий Перелік спеціальностей і напрямів підготовки (2005-2010 рр.), згодом впроваджено кредитно-модульну систему навчання, а в 2019 році – нову систему акредитації та ліцензування Національним агентством із забезпечення

якості вищої освіти. Все це було пов'язано з розробкою нових нормативних, методичних, навчальних документів, у тому числі з питань акредитації та ліцензування. Такі масові кампанії, як атестація університету на відповідність вимогам Національного навчального закладу України (1999 р.), акредитація усіх спеціальностей і напрямів підготовки (2003 р.), чергова акредитація університетом всіх його спеціальностей (2013 р.), акредитація спеціальностей НАЗЯВО (2019 р.) також потребували значних зусиль для їхньої якісної реалізації. Володимир Юхимович був активним учасником усіх цих процесів, демонструючи творчий підхід до розробки матеріалів, особисту відповідальність, високий професіоналізм, велику вимогливість, повагу до думок співробітників, бажання допомогти або надати кваліфіковану консультацію. За його методичними розробками до 2019 року проводили акредитацію спеціальностей більшості ВНЗ України.

Співробітники та колеги Володимира Юхимовича завжди відзначають його інтелігентність, порядність, виняткову наполегливість у роботі.

А ще – він писав вірші та публікував їх у газеті "Київський політехнік". Отож ми щиро вітаємо свого автора з ювілеєм! Бажаємо Вам, шановний Володимире Юхимовичу, доброго здоров'я, мирного неба над головою і гарного настрою. І нехай жодні негаразди не затмарюватимуть Вашого життя!

Колектив редакції газети "Київський політехнік"

Університетському музею від ювіляра

У прагненні зберегти історію Київського політехнічного інституту для сучасних та майбутніх поколінь Володимир Юхимович Угольников у зв'язку з виходом на пенсію вирішив передати "Звіт про проведений самоаналіз діяльності університету (за 1996-1998 рр.)", який зберігався у відділі акредитації КПІ, до ДПМ імені Бориса Патона. Цей документ свідчить про стан нашого вишу наприкінці ХХ ст. та про його здобутки за сто років існування. Він був розроблений задля визначення відповідності діяльності КПІ за різними показниками вимогам ІІ та ІІІ рівня акредитації. Цей історичний документ складається з 10 розділів (на 223 с.), таких як: загальна характеристика КПІ, формування контингенту студентів, зміст підготовки фахівців, організаційне та методичне забезпечення навчального процесу, кадрові і матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, науково-виробнича діяльність і міжнародні зв'язки та ін. А ще цей "Звіт" цінний тим, що складений фахово, адже пройшов у ті часи перевірку поважною незалежною експертною комісією.

Для України 1996-1998 рр. були роками складної економічної кризи. Тож особливо почесно для КПІ, що завдяки значному досвіду і накопиченому потенціалу показники діяльності університету в ті роки навіть перевищували затребувані щодо ІІІ рівня акредитації. Про це свідчить "Порівняльна таблиця показників діяльності НТУУ "КПІ" з атестаційними вимогами", наведена наприкінці цього документа. Серед цих показників були: готовність студентів-випускників до професійної діяльності, рівень фундаментальної підготовки студентів, формування контингенту студентів, рівень розвитку матеріально-технічної бази, організаційне й програмно-методичне забезпечення навчального процесу та ін.

Фахівці ДПМ імені Бориса Патона вдячні Володимирові Юхимовичу за цінний експонат, в якому задокументовано епохальні зміни розвитку КПІ.

Людмила Баштова, науковий співробітник ДПМ ім. Б. Патона

НІ КОРУПЦІЇ

Чек-лист корупціогенних факторів: що це і для чого

У КПІ ім. Ігоря Сікорського впроваджено важливий інструмент, що сприяє формуванню прозорого середовища в університеті – чек-лист корупціогенних факторів.

Цей документ допоможе своєчасно уникати потенційних корупційних ризиків у проєктах внутрішніх актів, запобігати типовим управлінським помилкам, забезпечувати доброчесність та відповідальність у прийнятті рішень.

Довідково: Чек-лист – це перелік дій, умов або ознак, який використовується для перевірки, чи щось виконано, відповідає вимогам або чи всі ключові елементи враховані. Простіше кажучи, це "список для перевірки", який допомагає не пропустити важливе.

ЧЕК-ЛИСТ

КОРУПЦІОГЕННИХ ФАКТОРІВ

Цей документ містить перелік типових ознак корупціогенних факторів, які можуть бути присутні в проєктах внутрішніх актів КПІ ім. Ігоря Сікорського. Він допомагає виявляти та попереджати можливі ризики корупційних або упереджених рішень ще на етапі підготовки документів.

Чек-лист корупціогенних факторів – це інструмент для:

- своєчасного виявлення ризиків у документах;
- попередження помилок, що можуть створити умови для зловживань;
- забезпечення прозорості в управлінських рішеннях.

1. Що аналізується?

Акти з основної діяльності, адміністративно-господарські та кадрові акти, що визначають: структуру, повноваження, порядок дій, фінансування, кадрові призначення та інші управлінські процеси.

2. Типові корупціогенні фактори (список не є вичерпним):

Невиправдана дискреція: Рішення ухвалюються без чітких правил або особисто однією особою.

Наприклад: рішення про призначення стипендій ухвалюється без критеріїв – за розсудом декана.

Розмитість обов'язків: Не визначено відповідального виконавця або його повноваження нечіткі.

Наприклад: положення не визначає, хто конкретно має відповідати за укладення договору.

Штучні перешкоди для доступу: Ускладнений доступ до інформації, послуг або працівників без обґрунтування.

Наприклад: у документі не передбачено можливості подати заяву електронною поштою – лише особисто.

Необґрунтовані пільги: Надання переваг окремим особам без законної підстави або конкурсу.

Наприклад: одна особа отримує дозвіл на користування майном університету без конкурсу та укладання договору.

Суб'єктивні формулювання: Використання термінів на кшталт 'може', 'у разі потреби', 'тощо', що дозволяють довільне тлумачення.

Наприклад: "за необхідності" чи "іншими вимогами" – такі слова можуть тлумачитися довільно.

Конфлікт інтересів: Рішення ухвалюються особою, зацікавленою в результаті (собі, родичам, партнерам).

Наприклад: керівник ухвалює рішення щодо призначення родича на посаду без конкурсного відбору.

Непрозорість перевірок: Відсутність чітких процедур контролю, що відкриває простір для зловживань.

Наприклад: немає чіткої процедури перевірки використання ресурсів або направлення у службові відрядження.

Уразливі закупівлі: Невизначеність у ролях і відповідальності під час проведення публічних закупівель.

Наприклад: відповідальність за перевірку постачальників товарів розмита між кількома підрозділами.

3. Як уникнути ризиків?

– Перевіряйте відповідність документа чинному законодавству ще до погодження.

– Уникайте оціночних термінів або розмитих формулювань.

– Аналізуйте можливість виникнення конфлікту інтересів.

– Дослухайтесь до рекомендацій уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

– Використовуйте прозорі, чіткі формати формулювання норм.

4. Висновки:

Регулярне використання цього чек-листа допомагає запобігати управлінським помилкам, зменшити корупційні ризики та підвищити рівень доброчесності в процесі прийняття внутрішніх рішень. Він сприяє формуванню прозорої, відповідальної і правової культури в університетському середовищі.

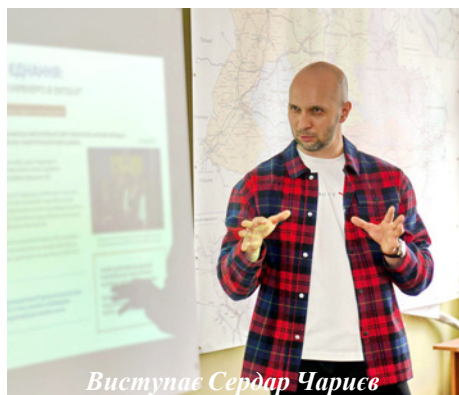
Яна Цимбаленко, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

Світло, яке не здалося: реальна історія великої боротьби

У тривожні листопадові дні 2022-го, коли російський ракетний обстріл спричинив найбільшу системну аварію в українській енергомережі і країну огорнула пітьма, лише чітка взаємодія і швидке прийняття рішень допомогли енергетикам рекордно швидко – за міжнародними стандартами – подати напругу на атомні станції й відновити роботу єдиної енергосистеми. Серед тих, хто стояв біля пульльта управління об'єднаною енергосистемою України, подаючи на підстанції життєвий ресурс, був і Сердар Чарієв – старший диспетчер централізованого диспетчерського управління НЕК "Укренерго", випускник КПІ.

Це вже історія. Зміна диспетчерів, очолювана С.Чарієвим, вписала свої імена в історію країни, енергетичної галузі й КПІ ім. Ігоря Сікорського. Саме вони були на чергуванні, коли в березні 2022 року українська енергосистема синхронізувалась з об'єднаною мережею континентальної Європи.

Як потім згадував Сердар: "23 лютого на денній зміні ми з командою займалися відділенням ОЕС (об'єднана енергосистема) України від ЄЕС (єдина енергосистема) росії в рамках європейських вимог ENTSOE. Тоді ми мали тестово працювати декілька діб в ізолюваному режимі, щоб оцінити нашу здатність керувати енергосистемою. До 0:00 24 лютого процес відокремлення від ЄЕС росії було завершено. Це були надскладні часи для диспетчерів з точки зору утримання всіх параметрів енергосистеми в режимі ізолюваної роботи. Та й потім, після повномасштабного вторгнення, яке супроводжувалось ударами по енергетичних об'єктах, утримувати енергосистему було вкрай

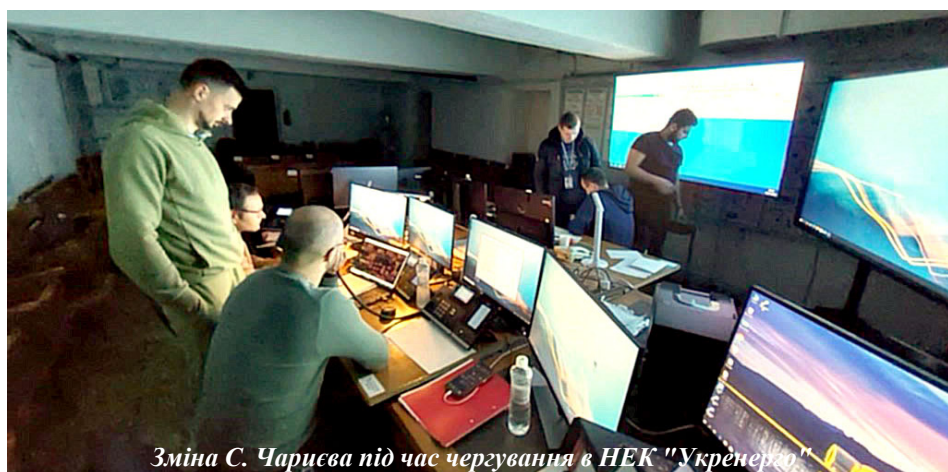
Виступає Сердар Чарієв

складно. І це тривало до 16 березня 2022 року – найнапруженіший період у моїй роботі".

Згодом зміну С.Чарієва колеги назвуть "зміною апокаліпсису", бо їм знову "прилетить". Восени, 15 листопада, на їхнє чергування припав один із найпотужніших ракетних ударів по українській енергосистемі: ворог випустив по підстанціях "Укренерго"

Під час зустрічі

Зміна С. Чарієва під час чергування в НЕК "Укренерго"

та великих електростанцій близько 100 ракет. Тоді енергосистема вистояла, але відділилася від європейської енергомережі. Витримка та професіоналізм українських диспетчерів дозволили в найкоротший термін об'єднати українську й європейську енергосистему.

За тиждень, 23 листопада, на чергування Сердара випало нове випробування – черговий масований ракетний обстріл спричинив найбільшу системну аварію в українській енергомережі.

Невідомі й відомі. Три роки поспіль, день у день, сотні тисяч наших співвітчизників здійснюють неможливе і надможливе: на лінії зіткнення, на виробництві, в госпіталях, врешті-решт за пару годин збираючи 1,5-мільйонні донати допомоги захисникам. Ми не знаємо їх поіменно, але вони поруч – сусіди, колеги, знайомі знайомих і т.д.

Тож давайте назовемо відомих випускників КПІ, про кого мова у цій статті. Як уже згадували, очолював зміну Сердар Мейманович Чарієв – старший диспетчер НЕК "Укренерго", випускник кафедри електричних мереж та систем ФЕА 2010 року. Разом із ним працювали Роман Матвієнко та Віталій Якубович (випускник кафедри електричних мереж та систем ФЕА 2011 року), обидва на посаді диспетчерів централізованого управління ОЕС України.

До альма-матер. 8 квітня 2025 року Сердар Чарієв разом з колегами, які забезпечували надійність, стійкість і живучість

об'єднаної енергосистеми, відвідали факультет електроенерготехніки та автоматизації КПІ ім. Ігоря Сікорського, зустрілися зі студентами та викладачами й поділилися розповідями про свою професійну діяльність. На відкритій лекції "Історія успіху" вони говорили не лише про фахові компетенції, набуті в КПІ і в процесі роботи, технічні рішення під час блекаутів та допомогу обладнанням, наданим USAID, але й про те, що підтримувало їх у найтемніші години: внутрішня стійкість, віра в систему та відповідальність за країну.

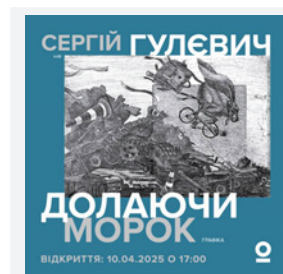
"Я розумію, що ми – диспетчери – вносимо суттєвий вклад у комфортне життя українців, несемо світло та тепло в оселі, – підсумував Сердар. – Особливо в ці важкі часи, які почалися після 24 лютого 2022 року. Працювати на благо народу України – є моїм покликанням, попри складнощі, зумовлені постійним бомбардуванням нашої енергосистеми. Бути нескореними – відповідальність сильних людей, якими є всі диспетчери НЕК "Укренерго".

На кафедрі електричних мереж та систем ФЕА пишуться своїми випускниками. "Це більше, ніж кар'єрний шлях, – говорить в.о. завідувача кафедри Теймураз Кацадзе. – Це приклад того, як поєднання відданості, згуртованості та інженерної освіти допомогли українським енергетикам здолати темряву та повернути світло в оселі мільйонів".

Юлія Перетятко,
заступниця декана ФЕА

/ АРТПРОСТІР

Виставка викладача ВПІ в художньому музеї

Жити в Україні й оминати тему війни неможливо. Дослідити парадокси і карколомні повороти людського життя у кризові часи покликана виставка графіки "Долаючи морок", що була розгорнута в Хмельницькому обласному художньому музеї. Автор робіт – молодий художник, викладач кафедри графіки НН ВПІ Сергій Гулевич.

"Нині з технікою офорту працює обмежене коло митців, – розповіли в музеї. – Молодий український графік Сергій Гулевич, який народився на Хмельниччині, а нині живе і працює у Києві, – один з них. З цією складною технікою він познайомився в майстерні Володимира Іванова-Ахметова під час навчання у Видавничо-поліграфічному інституті КПІ ім. Ігоря Сікорського. Після закінчення вишу почав професійно займатися офортом, переважно монохромним, створюючи як станкові аркуші, так і серії робіт. Також у сфері зацікавлений митця монотипія та чорно-біла фотографія".

Звісно, роздуми митців над екзистенційними питаннями тривали, тривають і будуть тривати завжди. Твори, представлені в експозиції, створені під час війни та є глибокою рефлексією на події, що відбуваються в Україні з 2014 року. Похмурий колорит доповнюють алегоричні образи: люди, зброя, розруха, смерть... Але, на думку фахівців, ці аркуші вирізняються емоційною глибиною, неймовірною естетикою та позачасовістю.

"Кожна з цих робіт символізує ту чи іншу подію, – говорить С.Гулевич. – Концептуально їх можна поділити на три блоки: блок "Форпост", це про Донецький аеропорт; другий блок – "Тривалість" – це про повномасштабне вторгнення і "Символізм" – це там, де через образи різноманітних звірів рефлексую на тему російсько-української війни".

Про талановитого графіка як переможця конкурсу КМДА наша газета уже розповідала (див. "КП" №29-30 за 13.09.2024р.). Участь у виставках художник і надалі прагне демонструвати, що в Україні є достатньо хороша школа графіки: "На прикладі європейських країн ми бачимо цікавих художників, художників-графіків, а про українських чомусь мало згадують. Крім того, ця виставка – як момент спілкування зі світом про ті проблеми, які нас оточують сьогодні тут".

На відкритті виставки Сергія Гулевича (у центрі)

До слова, серед робіт, представлених в експозиції, була й листівка зі звірами. "Та, що з тиграми, достатньо цікава робота, вона робота-візія, – поділився автор. – Ідучи на роботу по Володимирській, придивився до пам'ятника, думаю – класна ідея: можна щось таке зробити. І замість коня, на якому Богдан сидить, зобразив тигра – знак наступного року, і тигрів, які композиційно мають рухатися вперед. (Тигр – символ 2022-го року за Східним календарем.) На жаль, в 2022 році розпочалося повномасштабне вторгнення, але для мене ці тигри є таким символом наших Збройних Сил".

Дійсно, роботи Сергія Гулевича – як культурна архівація історії, правди і тому така болісна. Як і наше сьогодення.

Надія Ліберт

Довідково: Сергій Гулевич – український художник-графік. Народився в 1995 р. на Хмельниччині.

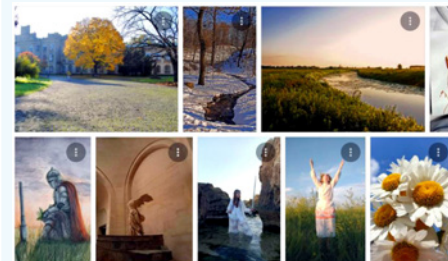
2018 р. – отримав ступінь магістра на кафедрі графіки у НН ВПІ.

2021 р. – член Національної спілки художників України (секція графіки).

2024 р. – захистив наукову дисертацію та отримав науковий ступінь доктора філософії зі спеціальності "Культурологія". Учасник групових виставок, фестивалів та тематичних конкурсів.

Підсумки щорічного мистецького конкурсу "Таланти КПІ": вітаймо переможців!

У цьогорічному конкурсі "Таланти КПІ – 2025", який традиційно організовує Центр культури та мистецтв університету, взяли участь 53 учасники. Вони представили майже 300 робіт у різних жанрах. Переможців визначали глядачі – шляхом відкритого онлайн-голосування. 9 травня було підбито його підсумки.

ФОТОГРАФІЯ

I місце

Вінокурова Каріна – ІСЗІ, С-02, С-0;
Гарбовська Ксенія – ФБМІ, 3 курс, БМ-22.

II місце

Корінь Владислав – НН ІАТЕ, 3 курс, ТР-21;
Гонтар Дарина – ПБФ, 2 курс, ІП-31.

III місце

Трішун Людмила – фахівець 1 категорії ФЛ.

ЖИВОПИС

I місце

Пацук Вікторія – НН ІТС, 4 курс, ТЗ-11;
Дика Марія – ІСЗІ, С-24.

II місце

Черненко Мілання – ФЛ, 3 курс, ЛФ-21;
Чернишова Поліна – НН ІАТЕ, 3 курс, ТВ-22.

III місце

Кірік Олена – вчений секретар НН ІПСА;
Вероніка Конорева – НН ММІ, 2 курс, МА-31;
Олександра Фотул – ФБТ, 2 курс, БТ-31.

ГРАФІКА

I місце

Висоцький Максим – ІСЗІ, 2 курс, С-31.

II місце

Тарасенко Ангеліна – НН ФТІ, 3 курс, ФБ-23;
Гарбовська Ксенія – ФБМІ, 3 курс, БМ-22.

III місце

Трухан Антон – ІСЗІ, 5 курс, С-0, С-01.

КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА

I місце

Гаврилюк Тетяна – НН ІАТЕ, 2 курс, ТВ-32.

II місце

Вінокурова Дар'я – ІСЗІ, С-02, С-0.

III місце

Глега Катерина – ІСЗІ, 5 курс, С-01;
Мовчан Богдан – ІСЗІ, 3 курс, С-25.

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

I місце

Соляник Ірина – фахівець 1 категорії кафедри української мови, літератури та культури ФЛ.

II місце

Трішун Людмила – фахівець 1 категорії ФЛ.

III місце

Пушкін Володимир – завідувач лабораторією кафедри геоінженерії.

ВИШИВКА

I місце

Павлюк Аліна – ІСЗІ, 3 курс, С-24.

II місце

Прилипко Сніжана – провідний бухгалтер Управління бухгалтерського обліку та звітності;

Гупаленко Марія – НН ІАТЕ, 2 курс, ТР-32.

Інф. Картинної галереї ЦКМ

"Україна – Європа: жіноче обличчя"

Олена Мозгова) – вона виконала композицію "Столиця краси" (сл. В. Григорака, муз. В. Костенка). Це був своєрідний заспів для усього подальшого музичного дійства, в якому слухачі почули знайомі чи напівзабуті або й навіть невідомі для них до того музичні твори у блискучому професійному виконанні. Блискучому – це не перебільшення, бо усі артисти (насправді, здебільшого артистки) не просто демонстрували свої вміння та співочу або виконавську техніку, а намагалися розкрити красу виконуваного твору – чи то пісні, чи то інструментальної композиції – і донести аудиторії закладену в нього думку.

Програма концерту була добре продуманою та композиційно вибудованою – такою, що, нехай не одразу, то трохи пізніше, "чіпляла" кожного слухача, незалежно від його музичних уподобань і віку. Отож після "Столиці краси" у залі пролунали фортепіанні п'єси Миколи Лисенка "Рапсодія. Частина I" на українські народні теми у виконанні артистів НМАУ ім. П.І.Чайковського Вікторії Дмитрук та Андре Вайнена (концертмейстер Віола Таран); поетично-лірична "Яблунова гілка" Лесі Дичко у виконанні заслуженої артистки України керівниці Народної хорової капели КПІ Наталії Кречко; безсмертна "Пісня про рушник" Платона Майбороди на слова Андрія Малишка, в якій, здається, втілено українську душу, – її виконало тріо бандуристок "PAVA" у складі Соломії Дем'янів, Юлії Вельган та Маріанни Логвинюк з НМАУ; сповнений ліричності й душевного тепла музичний шедевр Ігоря Шамо на слова Валерія Курінського "Дніпровський вальс", який виконала артистка НМАУ Марія Вальтіна (концертмейстер Олексій Беглецов), а також чарівна "Пісня Петра" ("Сонце низенько, вечір близенько...") з опери Миколи Лисенка "Наталка Полтавка" у чудовому виконанні лауреата міжнародних конкурсів, учасника бойових дій Тодора Пановського та запальні ритми

й мелодії "Джазу в Карпатах" Олександра Саратського, в яких сучасними барвами заграли народні мотиви Галичини (Софія Кравцова та Олександр Саратський, концертмейстер Андрій Сунегін, НМАУ). А на завершення багатьох слухачів чекало справжнє відкриття: працівниці Картинної галереї і, водночас, співачка Центру культури та мистецтв КПІ Катерина Вовчук виконала власну пісню "Полетіти пташкою" – і сама пісня, і її майстерне виконання просто вразили присутніх своєю досконалістю.

Після концерту представники університетських медіа поспілкувалися з заступником виконавчого секретаря Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Антоном Барабулею. Говорили про концерт і наскрізну його тему, а також про те, наскільки важливим для світу і міжнародної організації, яку він представляє, є нині питання гендерної рівності. "Захист жінок – це один з пріоритетів ЮНЕСКО, – підкреслив він. – І тому почути голос жінки сьогодні дуже важливо. Бо якщо ми будемо європейське суспільство, якщо прямуємо до Європи, то впровадження гендерної рівності – це має бути не просто красиве гасло, а спонування до дій і, власне, самі дії".

Про співпрацю кафедри ЮНЕСКО КПІ з такими ж кафедрами інших вишів, зокрема і в організації цього концерту, говорив її беззмінний з 2004 року секретар професор Сергій Шукаєв: "Співпраця з іншими кафедрами ЮНЕСКО – це один із напрямів, яким наша кафедра опікується. І сьогоднішній захід – це демонстрація спільної роботи. Що стосується гендерної проблематики, то, безумовно, КПІ має великий досвід у цих питаннях, адже Центр гендерної освіти з'явився в нас ще в 2004 році... За 20 років, що минули з тієї пори, ця тематика не стала менш актуальною: навіть серед умов міжнародної проєктної діяльності є вимога обов'язкового дотримання гендерного балансу в проєктних командах".

Дмитро Стефанович

Виступає Герман Макаренко

Марія Вальтіна

Тріо бандуристок "PAVA"

Тодор Пановський

Катерина Вовчук

